

2012. évi XXX. törvény

a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról

Magyarország Alaptörvényének P) cikke alapján a magyar nemzet egységétől vezérelve az Országgyűlés megállapítja, hogy

a) a magyar nemzeti értékek (a továbbiakban: nemzeti értékek), és azokon belül a hungarikumok megőrzendő és egyedülálló értékek;

b) az összetartozás, az egység és a nemzeti tudat erősítése érdekében nemzetünk értékeit össze kell gyűjteni, dokumentálni, az értékvédelem alapjául szolgáló dokumentációt a szigorú nyilvántartás és kutathatóság szabályai szerint meg kell őrizni, az értékeket pedig ápolni, védelmezni és támogatni kell;

c) örökségünket, a magyar kultúra évezredek értékeit, a magyarság szellemi és anyagi alkotásait, ember alkotta és természet adta értékeit átfogó értéktárban kell összesíteni;

d) a nemzeti értékeink védelme hozzájárul a nemzeti azonosság-tudat kialakulásához és megszilárdításához;

e) nemzeti értékeink széles körű hazai és külföldi bemutatása, megismertetése nyelvi, szellemi, kulturális, gazdasági teljesítményünk, természeti és épített értékeink elismertetése, valamint az országmárka erősítése egyaránt kiemelkedő jelentőségű.

Az Országgyűlés kinyilvánítja, hogy a nemzeti értékeket az egyetemes értékek részének tekinti, amely értékek a magyarság múltjának, jelenének és jövőjének dinamikus fejlődő tárháza, az értékalapú nemzeti összefogás alapja. A nemzeti értékek tárházát gazdagítják a magyarországi együtt élő népek, a magyar nemzetalkotó nemzetiségek és a határon túli, valamint szerte a világban élő, magukat magyarnak valló egyének, közösségek értékei.

Az Országgyűlés mindezek érdekében a következő törvényt alkotja:

A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló törvény egy kerettörvény, amely a vázát adja annak a szabályozási rendszernek, melyen keresztül megvalósul a magyar nemzeti értékek és a hungarikumok körének a meghatározása, azok felkutatása, dokumentálása, rendszerezése, népszerűsítése, a jelenlegi és a jövő nemzedékkel történő megismertetése és ápolása. Meghatározza a települési és megyei önkormányzatok, valamint a hatáskörrel rendelkező minisztériumok ezzel kapcsolatos feladatait, továbbá felállítja azt a rendszert, melyen keresztül e komplex és sokrétű feladatok megvalósíthatóak. A jogszabály kerettörvényként a főbb szabályozási irányvonalakat határozza meg, ennek megfelelően további végrehajtási jogszabályok megalkotása válik szükségessé a jövőben.

Az törvényjavaslat szerepel a Nemzeti Együttműködés Programja című dokumentumban, a III/1/1.5. A magyar mezőgazdaság megújítása címszava alatt, nevezetesen: "El kell érni, hogy a nemzeti kiutat jelentő hungarikumaink kiemelt védelemben és támogatásban részesüljenek. A hungarikumok megtartása, leltározása és méltó támogatása nemzeti ügy, elsőrendű kormányzati, állami és társadalmi feladat kell, hogy legyen." Ugyanezen dokumentum III/1/1.7. A magyar termékek, áruk, termelők, fogyasztók védelme címszó alatt pedig a következő olvasható: "A magyar innovációk, szakértelem a globális piacokon (egészségipar, víz alapú gazdaságfejlesztés, hungarikumok) jól értékesíthetők lennének, ha az elméleti és gyakorlati tudás vállalkozási láncok keretében egyesülne. Ennek érdekében fejlesztjük a kockázati tőketársaságokat, valamint a horizontális és vertikális üzleti láncokat, a klasztereket és a szövetkezéseket."

A nemzeti értékek azonosítása, rendszerezése és védelme egy többszörösen összetett, vertikálisan felfutó rendszerben, az ún. Magyar Nemzeti Értékek Piramisában (a továbbiakban: nemzeti értékpiramis) történik. Ahhoz, hogy a hungarikum szónak valóban megkülönböztető szerepe legyen, és hogy a fogalom ne üresedjen ki, szükséges egy tágabb kör meghatározása, ezen a szinten tehát nemzeti értékekről beszélünk, melyek közül a HB választja ki a hungarikumokat.

A nemzeti értékpiramis első lépcsőfokát a települési önkormányzatok adják, amelyek fakultatív feladatként megalakíthatják Települési Értéktár Bizottságaikat. Ezek a bizottságok elkészítik a településen fellelhető nemzeti értékek adatainak gyűjteményét, vagyis a települési értéktárat, melyet megküldenek a Megyei Értéktár Bizottságoknak, illetve, amennyiben nem működik az adott megyében Megyei Értéktár Bizottság, úgy közvetlenül a HB-nek. A települési önkormányzat a települési értéktárral kapcsolatos feladatok ellátásával megbízhat az illetékességi területén működő intézményt, szervezetet vagy azok csoportját. Praktikusan itt a múzeumokról van szó, amelyek már eddig is nemzeti értékek azonosítását, gondozását végezték.

A második lépcsőfokot a megyei önkormányzatok jelentik, melyek fakultatív feladatként létrehozhatják a Megyei Értéktár Bizottságaikat. Ezek a bizottságok rendszerezik a települési értéktárak adatait, továbbá saját gyűjtőmunkát is végeznek. Az így elkészített megyei értéktárat a HB-nek küldik meg. A megyei önkormányzat is megbízhat a megyei értéktárral kapcsolatos feladatok ellátásával az illetékességi területén működő intézményt, szervezetet vagy azok csoportját.

Az egyes hatáskörrel rendelkező állami szervek ugyancsak rendszerezik saját nemzeti értékeiket (ágazati értéktár), és azt megküldik a HB-nek. A nemzeti értékek részét képezik és ezért a Magyar Értéktárba integrálандók az egyes hatáskörrel rendelkező állami szervek nyilvántartásában szereplő, európai uniós oltalommal rendelkező nemzeti értékek, valamint a nemzetközi elismerésben részesített nemzeti értékek. Hangsúlyozandó, hogy valamely érték nemzeti értékke vagy hungarikummá minősítése nem érinti az ezen érték egyéb jogszabályok alapján fennálló védettségét

Gyűjtőmunkát magyarországi és határon túli társadalmi szervezetek, csoportosulások is végezhetnek. Bármely természetes személy, jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, és csoportosulás kezdeményezheti valamely nemzeti érték felvételét bármelyik értéktárba.

A HB a hozzá megküldött listákat a Magyar Értéktárban összesíti és rendszerezi. Külön jogszabály alapján választja ki a Magyar Értéktárból azokat az értékeket, melyeket hungarikummá minősít, és ennek megfelelően, amelyek a Hungarikumok Gyűjteményébe kerülnek. Ennek folytán a HB feladatai két csoportra oszthatók: egyik körben a nemzeti értékekkel kapcsolatos feladatai, másik körben pedig a hungarikumokkal kapcsolatos feladatai kerülnek meghatározásra. A HB elnöke az agrár-vidékfejlesztésért felelős miniszter, titkársági feladatait pedig az agrárvidékfejlesztésért felelős miniszter által vezetett minisztérium látja el.

A szabályozás fontos része a hungarikum tanúsító védjegy háttérének a megteremtése is. A hungarikumnak minősülő termékek előállítására kis- és középvállalkozások beindítását indukálja, valamint az ipari vállalkozások számára is fejlesztési lehetőségeket kínál, ezért hosszú távon javítja ezen vállalkozások életképességét. A cél, hogy minél több vállalkozás viselje a hungarikum tanúsító védjegyet, így hazánk hagyományos termékei mind itthon, mind az Európai Unióban illetve külföldön beazonosíthatóak lesznek.

I. RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. Értelmező rendelkezések

1. § (1) E törvény alkalmazásában:

a) Magyar Értéktár: a nemzeti értékek köréből a Hungarikum Bizottság (a továbbiakban: HB) által kiemelkedő nemzeti értékke nyilvánított értékek gyűjteménye;

b) *ágazati értéktár*: az egyes ágazatokért felelős miniszterek által azonosított nemzeti értékek adatainak gyűjteménye;

- c) *megyei értéktár*: a megye területén fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjtemény;
- d) *tájegységi értéktár*: több települési önkormányzat területén fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjtemény;
- e) *települési értéktár*: a települési önkormányzat területén fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjtemény;
- f) *külhoni magyarság értéktára*: az országhatáron túl fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjtemény;
- g) *hungarikum*: gyűjtőfogalom, amely egységes osztályozási, besorolási és nyilvántartási rendszerben olyan megkülönböztetésre, kiemelésre méltó értéket jelöl, amely a magyarságra jellemző tulajdonságával, egyediségével, különlegességével és minőségével a magyarság csúcsteljesítménye;
- h) *Hungarikumok Gyűjteménye*: a kiemelkedő nemzeti értékek köréből a HB által hungarikummá nyilvánított, valamint e törvény erejénél fogva hungarikumnak minősített nemzeti értékek gyűjteménye;
- i) *közösségi oltalom alatt álló nemzeti érték*: az [510/2006/EK](#) tanácsi rendelet alapján oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel, vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel rendelkező mezőgazdasági termékek vagy élelmiszerek, a [110/2008/EK](#) európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján oltalom alatt álló földrajzi árujelzővel rendelkező szeszes italok, az [1234/2007/EK](#) tanácsi rendelet alapján oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel, vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel rendelkező borok és borászati termékek, továbbá az [509/2006/EK](#) tanácsi rendelet alapján hagyományos különleges terméknek minősülő mezőgazdasági termékek és élelmiszerek;
- j) *nemzeti érték*: magyar alkotótevékenységhez, termelési kultúrához, tudáshoz, hagyományokhoz, tájhoz és élővilághoz kapcsolódó, nemzetünk történelme, valamint a közelmúlt során felhalmozott és megőrzött minden szellemi és anyagi, természeti, közösségi érték, vagy termék;
- ja) hazai szempontból meghatározó jelentőségű, így nemzetünk - de legalább egy meghatározott tájegység lakossága - a magyarságra jellemzőnek és közismertnek fogad el,
- jb) jelentősen öregbíti hírnevünket, növelheti megbecsülésünket az Európai Unióban és szerte a világon,
- jc) hozzájárul új nemzedékek nemzeti hovatartozásának, magyarságtudatának kialakításához, megerősítéséhez;
- k) *nemzetközi elismerésben részesített nemzeti érték*: azon nemzeti érték, amely az Országgyűlés által ratifikált, vagy kormányrendelettel kihirdetett nemzetközi megállapodások vagy viszonyosság alapján nemzetközi elismerésben részesült.
- l) *kiemelkedő nemzeti érték*: olyan nemzeti érték, amely nemzeti szempontból meghatározó jelentőségű, a magyarságra jellemző és közismert, jelentősen öregbíti hírnevünket, növelheti megbecsülésünket az Európai Unióban és szerte a világon, továbbá hozzájárul új nemzedékek nemzeti hovatartozásának, magyarságtudatának kialakításához, megerősítéséhez.
- (2) Valamely érték nemzeti értékévé vagy hungarikummá minősítése nem érinti annak egyéb jogszabályok, különösen a kulturális örökség védelméről szóló [2001. évi LXIV. törvény](#), a természet védelméről szóló [1996. évi LIII. törvény](#), valamint a közokiratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló [1995. évi LXVI. törvény](#) alapján fennálló védettségét.
- (3) E törvény hatálya nem érinti a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló [1997. évi CXL. törvény](#) által hungarikumnak minősülő értékeket.

➡ (4) E törvény alapján a természetes személyek, jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek nem lehetnek sem nemzeti értékek, sem hungarikumok.

A törvényjavaslat 1. §-a az értelmező rendelkezéseket tartalmazza. Itt kerülnek meghatározásra azok az alapfogalmak, melyekkel a későbbiekben a törvény operál, az alapfogalmak mentén pedig kirajzolódik nemzeti értékpiramis. Tisztázásra kerül, hogy valamely érték nemzeti értékke vagy hungarikummá minősítése nem érinti annak más jogszabály alapján fennálló védettségét, és tisztázásra kerül e törvény, valamint az 1997. évi CXL. törvény I. számú mellékletének d) pontja által meghatározott hungarikum- fogalom viszonya is. Az 1. § deklarálja - a tervezet megalkotását megelőző egyeztetéseken kialakult nézőpontnak megfelelően -, hogy a természetes személyek, a jogi személyek és a jogi személyiséggel nem rendelkező társaságok nem minősíthetők sem nemzeti értékke, sem pedig hungarikummá.

II. RÉSZ

A NEMZETI ÉRTÉKEK AZONOSÍTÁSA ÉS RENDSZEREZÉSE

2. A nemzeti értékek azonosítása

2. § A nemzeti értékek megóvandó értékek, azok azonosításában, rendszerezésében, adataik nyilvántartásba vételében és folyamatos frissítésében, gondozásában a települési önkormányzatok, a megyei önkormányzatok, a hatáskörrel rendelkező állami szervek, és az általuk felkért szakmai testületek, intézmények, kutatóhelyek, civil szervezetek, vallási közösségek, valamint a külföldi természetes és jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek, közösségek működhetnek közre.

A törvényjavaslat 2. §-ában kerül meghatározásra, hogy a nemzeti értékek azonosításában, rendszerezésében és fenntartásában mely állami szervek - nevezetesen a települési és a megyei önkormányzatok, valamint a hatáskörrel rendelkező állami szervek - működnek közre. Fakultatív módon közreműködhetnek a nemzeti értékek azonosításában természetes és jogi személyek, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek továbbá az egyházak, a hazai, valamint a határon túli társadalmi és civil szervezetek, csoportosulások is.

3. Települési, valamint tájegységi értéktár

3. § (1) A települési önkormányzat települési értéktárat hozhat létre.
(2) A települési önkormányzat Települési Értéktár Bizottságot hozhat létre, amely - az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint - azonosítja a településen fellelhető nemzeti értékeket, létrehozza a települési értéktárat és nyilvántartás céljából megküldi azt a megyei önkormányzat részére.
(3) A települési önkormányzat a települési értékek azonosításával, a települési értéktár létrehozatalával és annak gondozásával, valamint adatainak a megyei önkormányzat részére történő megküldésével megbízhat a település területén működő, már korábban is nemzeti értékek azonosítását, gondozását végző állami, települési önkormányzati, egyházi vagy társadalmi szervezet által fenntartott

intézményt, szervezetet vagy azok szervezeti egységeit, vagy a településfejlesztésben tevékenykedő külső területfejlesztési, vidékfejlesztési szervezetet (a továbbiakban együtt: települési szervezet).

(4) Ugyanazon megye területén lévő több szomszédos település önkormányzata közös Települési Értéktár Bizottságot is létrehozhat, amely elkészíti a tájegységi értéktárat és az adatait megküldi a megyei önkormányzat részére.

(5) A Települési Értéktár Bizottság létrehozásáról vagy a feladat ellátásával történő megbízásról az érintett települési önkormányzat a létrehozást, illetve a megbízást követő 30 napon belül tájékoztatja a HB-t és a megyei önkormányzatot.

4. Megyei értéktár

4. § (1) A megyei önkormányzat megyei értéktárat hozhat létre.

(2) A megyei önkormányzat Megyei Értéktár Bizottságot hozhat létre, amely - az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint - szervezi a megye területén azonosított települési és tájegységi értéktárak adatainak összesítését, azonosítja a megye területén fellelhető nemzeti értékeket, létrehozza a megyei értéktárat és nyilvántartás céljából megküldi azt a HB-nek.

(3) A megyei önkormányzat a megyei értékek azonosításával, a megyei értéktár létrehozatalával és annak gondozásával, valamint adatainak a Magyar Értéktárba történő megküldésével megbízhat a megye területén működő, már korábban is nemzeti értékek azonosítását, gondozását végző állami, megyei önkormányzati, egyházi vagy társadalmi szervezet által fenntartott intézményt, szervezetet vagy azok szervezeti egységeit (a továbbiakban együtt: megyei szervezet).

(4) A Megyei Értéktár Bizottság létrehozásáról vagy a feladat ellátásával történő megbízásról a megyei önkormányzat a létrehozást, megbízást követő 30 napon belül tájékoztatja a HB-t.

A törvényjavaslat 4. §-a rendelkezik a megye területén fellelhető nemzeti értékek azonosításáról, a megyei önkormányzatok ezzel kapcsolatos fakultatív feladatairól, azok ellátásának a lehetőségeiről, így a Megyei Értéktár Bizottságokról. Ezen paragrafus rendelkezik annak lehetőségéről is, hogy a megyei önkormányzat ésszerűségi és takarékosági okokat megfontolva megbízást adhat bármely szervezetnek, például valamely múzeumnak, a feladat ellátására.

5. A külhoni magyarság értéktára

5. § (1) A Magyar Állandó Értekezlet (a továbbiakban: MÁÉRT) külhoni magyarság értéktárat hozhat létre.

(2) A MÁÉRT Külhoni Bizottságot hozhat létre, amely - az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint - szervezi a határon túl fellelhető nemzeti értékek azonosítását, létrehozza a határon túl fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjteményt és megküldi azt a HB-nek.

(3) A MÁÉRT a külhoni magyarság értékeinek azonosításával, a külhoni magyarság értéktárának létrehozatalával és annak gondozásával, valamint adatainak a Magyar Értéktárba történő megküldésével megbízhat a határon túl működő, már korábban is nemzeti értékek azonosítását, gondozását végző intézményt, szervezetet, vagy azok szervezeti egységeit (a továbbiakban együtt: külhoni szervezet).

(4) A Külhoni Bizottság létrehozásáról, vagy a feladat ellátásával történő

megbízásról a MÁÉRT a létrehozást, megbízást követő 30 napon belül tájékoztatja a HB-t.

A törvényjavaslat 5. §-a rendelkezik az ágazati értékek azonosításáról és rendszerezéséről, valamint az ágazati értéktárak részeként azonosítható értékekről. Külön Ágazati Értéktár Bizottság felállítását a törvény nem írja elő. Az adott területért felelős miniszter ugyanis saját feladat-és hatáskörében eljárva alakíthat ilyen bizottságot, erről tehát nem szükséges a törvényben rendelkezni.

6. Az ágazati értéktár

6. § (1) Az egyes ágazatokért felelős miniszterek szakágazatukban meghatározzák a feladatkörükbe tartozó nemzeti értékek körét.

(2) A miniszterek feladatkörébe tartozó nemzeti értékek ágazati értéktárba való felvételére javaslatot tehet az adott nemzeti értéket gondozó vagy fenntartó magánszemély, vállalkozás, szakmai vagy civil szervezet.

(3) Az egyes ágazatokért felelős miniszterek az ágazati értéktárba sorolt nemzeti értékek nevét tartalmazó listát az e törvény végrehajtására vonatkozó jogszabályban foglaltak szerint megküldik a HB részére. Amennyiben ezt követően új értékkel bővítik az ágazati értéktárakat, annak adatait az értéktárba történő felvételt követő 30 napon belül megküldik a HB részére.

7. A Magyar Értéktár

7. § (1) Amennyiben a települési önkormányzat Települési Értéktár Bizottságot és települési vagy tájegységi értéktárat hozott létre, a Települési Értéktár Bizottság települési vagy tájegységi értéktárba felvett nemzeti érték adatait az értéktárba történő felvételt követő 8 napon belül megküldi a Megyei Értéktár Bizottságnak. Amennyiben az adott megye területén nem működik Megyei Értéktár Bizottság, a Települési Értéktár Bizottság az adatokat közvetlenül a HB-nek küldi meg.

(2) Az [\(1\) bekezdés](#) rendelkezései megfelelően alkalmazandók abban az esetben is, ha a települési önkormányzat a települési értékek azonosításával, a települési értéktár létrehozatalával és annak gondozásával, valamint adatainak a megyei értéktárba történő megküldésével települési szervezetet bízott meg.

(3) Amennyiben a megyei önkormányzat döntése szerint Megyei Értéktár Bizottság jön létre, úgy az összesíti és rendszerezi a települési és tájegységi értéktárakat.

(4) A megye területén fellelhető nemzeti értékek adatainak az összesítése során a Megyei Értéktár Bizottság gondoskodik arról, hogy a több településről beérkezett, azonos nemzeti értékek egy nemzeti értéként kerüljenek nyilvántartásra.

(5) A megyei értéktárban elhelyezett nemzeti értékek adatait a Megyei Értéktár Bizottságok az értéktárba történő felvételt követő 8 napon belül megküldik a HB részére.

(6) A [\(3\)-\(5\) bekezdés](#) rendelkezései megfelelően alkalmazandók abban az esetben is, ha a megyei önkormányzat megyei értékek azonosításával, a megyei értéktár létrehozatalával és annak gondozásával, valamint adatainak a Magyar Értéktárba történő megküldésével megyei szervezetet bízott meg.

8. § Nemzeti érték felvételét a települési, tájegységi vagy megyei értéktárba, valamint a külhoni magyarság értéktárába bárki kezdeményezheti.

9. § E törvény erejénél fogva a kiemelt nemzeti értékek részét képezik és ezért a

Magyar Értéktár elemei:

- a) a közösségi oltalom alatt álló nemzeti értékek;
- b) a nemzetközi elismerésben részesített nemzeti értékek.

10. § (1) A HB a Magyar Értéktárban összesíti és gondozza a települési, a tájegységi, a megyei és az ágazati értéktárak adatait, a külhoni értékek adatait, valamint az e törvény erejénél fogva a Magyar Értéktárba tartozó nemzeti értékek adatait. A Magyar Nemzeti Digitális Archívum és Filmintézet (a továbbiakban: MaNDA) feladata a digitális formában megszülető települési, tájegységi, megyei és ágazati értéktárak tartalmainak digitális formában történő tárolása, a kulturális értékek egységes nemzeti kulturális adatbázisba történő beillesztése.

(2) A Magyar Értéktár összesítése során a HB gondoskodik arról, hogy a több helyről beérkezett, azonos nemzeti érték egy nemzeti értéként kerüljön nyilvántartásra. A MaNDA központi nyilvántartási adatbázisába kerülnek a több helyről beérkezett Magyar Értéktár digitális nyilvántartási adatai, a MaNDA gondoskodik a digitális tartalmak nyilvános elérhetőségének biztosításáról.

(3) Az egyes értéktárakban a nemzeti értékekkel kapcsolatosan nyilván kell tartani minden olyan adatot, jellemzőt, amely a nyilvántartás szabályai alapján megfelel az értékek azonosításának, minőségi sajátosságai, jellemzői, története, eredményei, állapota rögzítésének.

11. § (1) A nemzeti értékek adatait, leírását, valamint a rájuk vonatkozó dokumentumokat a nyilvánosság számára hozzáférhetővé kell tenni.

(2) Az egyes értéktárakban fellelhető nemzeti értékek megismerését lehetővé kell tenni különösen a közoktatás és közszolgálati média segítségével.

A törvényjavaslat 6-11. §-a rendelkezik a nemzeti értékek rendszeréről.

A törvényjavaslat 6. §-a rendelkezik a Települési és a Megyei Értéktár Bizottságok tevékenységéről, valamint a határon túli magyar közösségek folytán megvalósuló értékgyűjtésről. A törvényjavaslat 8. §-a rendelkezik az ágazatokban fellelhető nemzeti értékek rendszeréről, valamint az e törvény erejénél fogva nemzeti értékek minősülő, tehát európai uniós, ill. nemzetközi elismerésben részesített nemzeti értékek köréről.

A törvényjavaslat 9. §-a rendelkezik a különböző értéktáraknak a Magyar Értéktárban való összesítésének a feladatáról, valamint példálózó felsorolást ad arról, hogy a nemzeti értékek mely adatait kell nyilvántartani.

A törvényjavaslat 11. §-a a nyilvánosságnak, valamint az információhoz való hozzáférés jogának az elvét rögzíti azzal, hogy elrendeli a nemzeti értékek adatainak, leírásának és a rájuk vonatkozó dokumentumoknak a nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tételét.

III. RÉSZ

A HUNGARIKUMOK

8. A hungarikumok kiválasztása

12. § (1) A Magyar Értéktárban nyilvántartott kiemelkedő nemzeti értéknek hungarikummá nyilvánítására javaslatot tehet:

- a) a HB tagja,
- b) a Települési Értéktár Bizottságok, vagy a feladataik ellátásával e törvény alapján megbízott intézmények, szervezetek vagy azok szervezeti egységei, vagy a településfejlesztésben tevékenykedő külső területfejlesztési, vidékfejlesztési szervezet,
- c) a Megyei Értéktár Bizottságok, vagy a feladataik ellátásával e törvény alapján megbízott intézmények, szervezetek vagy azok szervezeti egységei,
- d) a Külhoni Bizottság, vagy feladatai ellátásával e törvény alapján megbízott intézmények, szervezetek vagy azok szervezeti egységei,
- e) a hatáskörrel rendelkező miniszterek, valamint
- f) a Magyar Értéktárban nyilvántartott kiemelkedő nemzeti értéket gondozó vagy fenntartó magánszemélyek, vállalkozások, szakmai vagy civil szervezetek.

(2) Az Egyesült Nemzetek Oktatási, Tudományos és Kulturális Szervezete által kiemelkedő egyetemes értéként vagy szellemi kulturális örökségként nyilvántartott és az [1. § \(1\) bekezdés g\) pont](#) ga)-gc) alpontja szerinti feltételeknek megfelelő javak külön elbírálás nélkül, e törvény erejénél fogva hungarikumoknak minősülnek. Az így hungarikumnak minősülő nemzeti értékek adatait a HB közlése teszi közzé.

(3)

13. § (1) A hungarikumok adatainak nyilvántartása a Hungarikumok Gyűjteményében történik.

(2) A Hungarikumok Gyűjteményében a hungarikumokkal kapcsolatosan nyilván kell tartani különösen a hungarikum megnevezését, fellelhetőségét, rövid, lényegre törő bemutatását, különleges, egyedi jellemzőit, amely kiemeli a nemzeti értékek köréből, az esetlegesen más területeken megjelenő változatait, valamint a fellelhető bibliográfiai jegyzéket.

A törvényjavaslat 12-13. §-a határozza meg azt, hogy egy nemzeti érték hogyan válhat hungarikummá. Nevezetesen: kik tehetnek javaslatot, és melyek azok a nemzeti értékek, amelyek e törvény erejénél fogva bekerülnek a Hungarikumok Gyűjteményébe.

9. A Hungarikum Bizottság

14. § (1) A HB tagjainak a kiválasztása során törekedni kell arra, hogy a lehető legmagasabb szakmai színvonal, a széles körű tapasztalatok, valamint a nemzeti értékek által érintett legtöbb tudományterület képviselve legyen.

(2) A HB

- a) a nemzetpolitikáért felelős miniszter által delegált 1,
- b) a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának elnöke által delegált 1,
- c) az igazságügyért felelős miniszter által delegált 1,
- d) a helyi önkormányzatokért felelős miniszter által delegált 1,
- e) a kultúráért és az oktatásért felelős miniszter által együttesen delegált 1,
- f) az agrár-vidékfejlesztésért felelős miniszter és a természetvédelemért felelős miniszter által együttesen delegált 1,
- g) a turizmusért felelős miniszter által delegált 1,
- ➡ h) a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős tagja által delegált 1,
- i) a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) elnöke által delegált 1,
- j) a Magyar Művészeti Akadémia (a továbbiakban: MMA) elnöke által delegált 1,

- k) a MÁÉRT által delegált 3, és
- l) az Országgyűlés által delegált 2 tagból áll.

(3) A tagot az őt delegáló személy vagy szervezet a HB-tagságából indokolás nélkül bármikor visszahívhatja, és helyére új tagot delegálhat.

(4) Nem lehet a HB tagja az, akinek szellemi vagy termelőtevékenységével létrehozott produktuma nemzeti értéknek minősül, valamint, aki nemzeti érték kereskedelmi célú forgalmazásával kapcsolatos tevékenységet végez.

(5) A HB elnöke az agrár-vidékfejlesztésért felelős miniszter.

15. § (1) A HB titkársági feladatait az agrár-vidékfejlesztésért felelős miniszter által vezetett minisztérium látja el, titkárát határozatlan időtartamra a miniszter nevezi ki.

(2) A HB üléseit a HB elnöke szükség szerint, de legalább félévente hívja össze, továbbá köteles összehívni a tagok kétharmadának írásbeli kezdeményezésére.

16. § (1) A HB munkáját szakmai ágazati szakbizottságok segítik.

(2) Az ágazati szakbizottságok munkájában részt vesznek különösen az adott szakterületen működő államigazgatási szervek, hatóságok, tudományos testületek, oktatási intézmények, gazdasági és szakmai kamarák, valamint egyes szakmai szervezetek képviselői.

(3) Az ágazati szakbizottságok létrehozására és tagjaira, a delegálásban érintett intézmények vagy szervezetek bevonásával, a hatáskörrel rendelkező miniszterek tesznek javaslatot a HB elnöke részére.

(4) A tagot az őt delegáló miniszter saját hatáskörében eljárva ágazati szakbizottsági tagságából indokolás nélkül bármikor visszahívhatja, és helyére új tagot delegálhat.

(5) A HB és az ágazati szakbizottságok működésének rendjét alapszabály határozza meg, amelyet a HB tagjai kétharmadának szavazatával fogad el.

17. § (1) A HB a nemzeti értékek és a kiemelkedő nemzeti értékek megőrzése, fenntarthatósága, széles körű megismertetése és hasznosítása érdekében különösen:

a) összeállítja a Magyar Értéktárat;

b) ha valamely megyében nem hoztak létre Megyei Értéktár Bizottságot, vagy ha a megyei önkormányzat nem bízott meg a megyei értékek azonosításával, a megyei értéktár létrehozatalával és annak gondozásával, valamint adatainak a Magyar Értéktárba történő megküldésével megyei szervezetet, úgy ellátja annak feladatait;

c) évente, első alkalommal 2012. december 31-ig tájékoztatást ad az Országgyűlésnek a nemzeti értékek azonosításának és rendszerezésének helyzetéről, a nemzeti értékek fenntarthatóságáról és hasznosításáról, valamint a HB működéséről;

d) nyilvántartást vezet arról, hogy mely településeken és megyékben kerülnek végrehajtásra a nemzeti értékekkel kapcsolatos feladatok;

e) magyar és angol nyelvű internetes oldalt működtet, ahol megismerhető a Magyar Értéktár gyűjteménye, valamint

f) gondoskodik róla, hogy a Magyar Értéktár az országmárka-stratégia szerves részét képezze.

(2) A HB a hungarikumok által hordozott kiemelkedő értékek megőrzése, fenntarthatósága, széles körű megismertetése és hasznosítása érdekében különösen:

a) az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott feltételek szerint kiválasztja, hogy mely kiemelkedő nemzeti értékek minősülnek a Magyar Értéktárból hungarikumnak, indokolt esetben pedig dönt e minősítés visszavonásáról;

b) összeállítja a Hungarikumok Gyűjteményét;

c) véleményezi a hungarikumokkal kapcsolatos jogszabályok tervezetét;

- d) évente közzéteszi a Hungarikumok Gyűjteményét a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Hivatalos Értesítőben, valamint internetes honlapon is;
- e) elnöke útján javaslatot tesz a Kormánynak a hungarikumok fenntarthatóságáról és hasznosíthatóságáról;
- f) pályázatokat ír ki a hungarikumok megőrzésére, fenntartására, fejlesztésére, megismertetésére, védelmére, a termékek hazai és nemzetközi piaci bevezetésére vonatkozóan;
- g) évente konferenciasorozatot szervez az érintett ágazatok és célterületek bevonásával, amely állásfoglalás kiadásával zárul;
- h) a határon túl fellelhető hungarikumok tekintetében az elnöke útján kapcsolatot tart az érintett külföldi állam szerveivel, hatóságaival.

A törvényjavaslat 14-17. §-a rendelkezik a HB-ről.

A törvényjavaslat 14. §-a rendelkezik a HB-ről és annak szervezetéről - biztosítva a lehető legszélesebb körű szakmai képviselőket -, az általa megvalósított feladatokról, valamint a HB-ba delegált tagok soráról és arról, hogy a HB elnöke az agrár-vidékfejlesztésért felelős miniszter lesz. A tagok delegálásával biztosított a kormányzati és a társadalmi oldal egyensúlya. A törvényjavaslat 15. §-a az alapszabályról és a titkársági feladatokról rendelkezik. A törvényjavaslat 16. §-a rendelkezik a HB munkáját segítő ágazati szakbizottságokról, azok tagjairól és működési rendjéről.

A törvényjavaslat tervezet 17. §-a rendelkezik a HB-nek a nemzeti értékekkel, valamint a hungarikumokkal kapcsolatos feladatairól.

10. A hungarikum védjegy

18. § (1) A HB tevékenységének megjelenítésére, valamint a Hungarikumok Gyűjteményében szereplő kiemelkedő nemzeti értékek megismertetésének elősegítése, színvonaluk és minőségük folyamatos fenntartása érdekében hungarikum védjegy kerül bevezetésre.

(2) A hungarikum védjegy lajstromozása iránti nemzeti bejelentést, valamint a közösségi védjegybejelentést az agrár-vidékfejlesztésért felelős miniszter teszi meg.

(3) A hungarikum védjegy használatát a védjegyjogosult a hungarikumot gondozó vagy fenntartó magánszemélyek, vállalkozások, szakmai vagy civil szervezetek számára, azok kérelme alapján engedélyezi.

(4) A hungarikum védjegy piaci bevezetése és népszerűsítése az agrár-vidékfejlesztésért felelős miniszter feladata.

IV. RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- 19. §** Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg
- a) a nemzeti értékek szakterületenkénti kategóriáit,
- b) a nemzeti értékek és a hungarikumok kapcsán nyilvántartandó adatok körét, valamint az adatok egységes osztályozási, besorolási, nyilvántartási rendszerét,

c) a települési, tájegységi és megyei értéktárak létrehozására és gondozására, valamint a Települési és Megyei Értéktár Bizottságok, valamint a Külhoni Bizottság felállítására és működésére vonatkozó szabályokat,

d) az egyes ágazatokért felelős miniszterek feladatkörébe tartozó, ágazati értéktárba foglalható nemzeti értékek meghatározásának alapját,

e) a nemzeti értékke, kiemelkedő nemzeti értékke vagy hungarikummá minősítésre irányuló kérelem formai követelményeit,

f) a nemzeti értékek, a kiemelkedő nemzeti értékek és a hungarikumok digitális formában megjelenő tartalmainak a MaNDA általi nyilvántartására, és nyilvánosság számára történő hozzáférhetőségének biztosítására vonatkozó szabályokat,

g) a nemzeti értékek értéktárakba történő felvételének eljárására vonatkozó szabályokat, valamint

h) a kiemelkedő nemzeti értékke és a hungarikummá minősítés eljárására vonatkozó részletes szabályokat.

20. § Ez a törvény a kihirdetését követő harmadik hónap első napján lép hatályba.

21. § (1) A HB-t legkésőbb e törvény hatálybalépésétől számított 90 napon belül létre kell hozni.

(2) A Hungarikumok Gyűjteményét első alkalommal e törvény hatálybalépésétől számított egy éven belül közzé kell tenni.

A törvényjavaslat 19-21. §-a a záró rendelkezéseket tartalmazza.

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke,
a köztársasági elnök feladat- és hatásköreit gyakorolva
Lezsák Sándor s. k.,
az Országgyűlés alelnöke,
az Országgyűlés elnökének feladatait ellátva